

Az ismeretkör: **Szociológia és társadalomismeret**

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai: 1) *Társadalmi rétegződés* 2) *Társadalmi fenntarthatóság* 3) *Életkorok szociológiája*

Tantárgy neve: Életkorok szociológiája SZP MA NEPTUNKÓD: SZPNMA007, SZPLMA007	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% elmélet	
A tanóra típusa: előadás és gyakorlat. Óraszám: nappali tagozaton 30 óra előadás + 0 óra gyakorlat, levelező tagozaton 10 óra előadás + 0 óra gyakorlat Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: zárthelyi dolgozat	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A nemzedéki tagozódás a mai társadalmak egyik leginkább problematikus területe. Különösen a gyermekekkel és a fiatalokkal foglalkozó szociálpedagógus számára fontos ez a terület, de nem elhanyagolhatóak a későbbi életszakaszok sem, hiszen a komplex családsegítés lehetetlen a szülők-nagyszülők nemzedéki problémáinak kezelése nélkül. Az életkorok szociológiája különös hangsúlyt kapnak a mai társadalomra jellemző, nemzedékekhez (is) kötődő érték és életmód preferenciák (pl. digitális átállás, közösségi-baráti hálózatok). Elméleti téren pedig a hetvenes évek óta tartó ifjúsági korszakváltás problematikája, illetve a társadalmak elöregedése kap külön figyelmet. Kiemelt témakörünk még a digitális írástudás fogalma, azaz az információsműveltség és a kommunikációs technológiák hatékony használata. Az információhoz való hozzáférés, annak kritikus és kompetens értékelése, pontos, kreatív felhasználása az elérendő cél. Az alapvető etikai és jogi kérdések megértése és alkalmazása szintén a kurzus fő témaköre.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal

- Lothar Böhnisch: *Sozialpädagogik der Lebensalter. Eine Eihführung*. Juventa Verlag, München 2008. ISBN 978-3-7799-1521-8
- Utasi Ágnes, Széman Zsuzsa: *Öregedés Közép-Európában. Szociális-technikai innováció*. MTA Társadalmi Konfliktusok Kutató Központja, Budapest, 1996. ISBN: 963-831-005-7
- Murányi István: *Ifjúságszociológiai szöveggyűjtemény*. DE, Debrecen 2012.
- Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. PTE BTK, Pécs, 2015. ISBN 978-963-642-852-5

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

Ismeri a szociálpedagógia történetét, korszerű elméleteit és módszereit.

Ismeri a hátránykezelés hazai trendjeit, jó gyakorlatait.

Ismeri a társadalmi döntéshozás mechanizmusát

Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.

Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.

b) képességei

Képes konfliktusok kezelésére, a mediáció, a helyreállító és jóvátételi gyakorlatok alkalmazására.

Képes hátránykezelő, sajátos szociálpedagógiai nevelési, oktatási fejlesztési stratégiák tervezésére és megvalósítására.

Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Képes a társtudományok tudományos ismeretanyagát alkalmazni.

Képes az infokommunikációs eszközök tudományos célú alkalmazására.

c) attitűdje

Rendelkezik a saját szakterületének multidiszciplináris szemléletével, kialakult szakmai identitással, hivatástudattal.

Rendelkezik szakmai önbizalommal, megfelelő önértékeléssel, szakmai elképzeléseit képviseli, a szakmai kritikát építő jelleggel fogalmazza meg.

Rendelkezik a folyamatos tanulásra, önfejlesztésre és a szociális szakma fejlesztésére irányuló elkötelezettséggel.

A szakmai minőség iránt elkötelezett, a szociális terület sajátos minőségbiztosítási irányelveit figyelembe veszi.

Támogatja a fenntartható fejlődés elméleti és gyakorlati erőfeszítéseit, szakmai elképzeléseinek megvalósítása során azt figyelembe veszi.

A társadalmi esélyegyenlőség javításának és mindenfajta előítélet, hátrányos megkülönböztetés elutasításának elkötelezett híve a szakmai és közéleti tevékenysége során egyaránt.

Betartja a szociális munka és a tudományos kutatás etikai elveit.

Szociális szakmai tevékenysége során a nemzetközi és a nemzeti értékeket integráltan képviseli.

d) autonómiája és felelőssége

Felelősséget vállal a szociálpedagógusként végzett munkájáért.

A köznevelési vagy szociális intézményi szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelően részt vesz az intézményi szakmai egységek kialakításában, működtetésében, irányításában.

Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, felelősségteljesen építi fel saját szakmai karrierjét..

A szociálpedagógus szakmai érdekeket legjobb tudása szerint képviseli és elkötelezetten szolgálja.

Részt vesz és felelős szerepet vállal a szociálpedagógia hazai és nemzetközi szervezeteinek működésében, a szociálpedagógiai szakmai érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Személyes felelősséggel van munkájában és munkatársai tekintetében a szakmai és etikai elvek betartása iránt, kliensei és kutatási alanyai biztonsága és személyes adatainak védelme iránt.

Tantárgy felelőse: Dr. Elekes Györgyi, PhD főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -